

Bruselj, 16. december 2022
(OR. en)

16171/22

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0422(COD)

COPEN 454
DROIPEN 166
ENV 1322
JAI 1703
CODEC 2053

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	15006/22
Št. dok. Kom.:	14459/21 + COR 1 + ADD 1 + ADD 2 COR 1 + ADD 3
Zadeva:	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o kazenskoopravnem varstvu okolja – splošni pristop

Svet za pravosodje in notranje zadeve je na seji 9. decembra 2022 odobril splošni pristop glede navedenega predloga direktive.

Besedilo, ki ga je odobril Svet, je v Prilogi. Spremembe glede na besedilo predloga Komisije so označene s krepkim tiskom (dodano besedilo) in prečrtanjem (črtano besedilo).

Splošni pristop bo mandat za pogajanja z Evropskim parlamentom v okviru rednega zakonodajnega postopka.

Predlog

DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o kazenskopravnem varstvu okolja in nadomestitvi Direktive 2008/99/ES

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena[...] 83(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je v skladu s členom 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in členom 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) zavezana zagotavljanju visoke ravni varstva in izboljšanja kakovosti okolja.

¹ UL C , , str. .

- (2) Unija je še naprej zaskrbljena zaradi porasta kaznivih dejanj zoper okolje in njihovih posledic, ki zmanjšujejo učinkovitost okoljske zakonodaje Unije. Poleg tega se ta kazniva dejanja vse pogostejše širijo čez meje držav članic, v katerih so bila storjena. Taka kazniva dejanja pomenijo grožnjo okolju in zato zahtevajo ustrezen in učinkovit odgovor.
- (3) Obstoječi sistemi kazni na podlagi Direktive 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta² in sektorsko okoljsko pravo ne zadoščajo na vseh področjih okoljske politike, da bi bilo mogoče doseči skladnost s pravom Unije na področju varstva okolja. Skladnost bi bilo treba okrepiti z možnostjo kazni po kazenskem pravu, ki bi kazale družbeno nestrinjanje in ki bi bile po kakovosti drugačne narave kot upravne kazni.
- (4) Izboljšati bi bilo treba učinkovite preiskave in pregon kaznivih dejanj zoper okolje ter razsojanje o njih. Revidirati bi bilo treba seznam kaznivih dejanj zoper okolje iz Direktive 2008/99/ES in dodati nove kategorije kaznivih dejanj na podlagi najhujših kršitev okoljskega prava Unije. Okrepiti bi bilo treba določbe o sankcijah, da bi se povečal njihov odvračilni učinek, pa tudi verigo izvrševanja, pristojno za odkrivanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanj zoper okolje ter razsojanje o njih.
- (5) Države članice bi morale inkriminirati kategorije kaznivih dejanj, te kategorije natančneje opredeliti ter uskladiti vrste in višine sankcij.

² Direktiva 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o kazenskopravnem varstvu okolja (UL L 328, 6.12.2008, str. 28).

- (6) Države članice bi morale v svoji nacionalni zakonodaji predvideti kazni za hude kršitve določb prava Unije o varstvu okolja. Pravo Unije določa v okviru skupne ribiške politike celovit sklop pravil za nadzor in izvrševanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1224/2009³ in Uredbo (ES) št. 1005/2008 v primeru hudih kršitev, vključno s tistimi, ki škodijo morskemu okolju. V okviru tega sistema lahko države članice izbirajo med sistemi upravnih in/ali kazenskih sankcij. V skladu s sporočilom Komisije z naslovom Evropski zeleni dogovor⁴ in strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030⁵ bi bilo treba nekatera naklepna nezakonita ravnanja, zajeta v Uredbi (ES) št. 1224/2009 in Uredbi (ES) št. 1005/2008⁶, opredeliti kot kazniva dejanja.

³ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 404/2011 z dne 8. aprila 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike (UL L 112, 30.4.2011, str. 1).

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Evropski zeleni dogovor (dok. COM(2019) 640 final).

⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja (dok. COM(2020) 380 final).

⁶ Uredba Sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvrčanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2004 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999 (UL L 286, 29.10.2008, str. 1).

- (7) Da bi ravnanje veljalo za kaznivo dejanje zoper okolje v skladu s to direktivo, bi moralo biti nezakonito po pravu Unije [...], **katerega namen je uresničevanje enega od ciljev okoljske politike Unije in ki je bilo sprejeto zlasti na podlagi člena 91, 114, 168 ali 192 PDEU**, ali po nacionalnih zakonih, upravnih predpisih ali odločbah, s katerimi se navedeno pravo Unije izvaja. Opredeliti bi bilo treba ravnanje, ki predstavlja posamezno kategorijo kaznivih dejanj, in po potrebi določiti prag, ki ga je treba doseči, da se ravnanje lahko inkriminira. Tako ravnanje bi bilo treba šteti za kaznivo dejanje, če je storjeno naklepno, v nekaterih primerih pa tudi, če je storjeno **vsaj** iz hude malomarnosti. Nezakonito ravnanje, ki povzroči smrt ali hude telesne poškodbe oseb, dejansko škodo okolju ali znatno tveganje take škode ali se drugače šteje za posebno škodljivo okolju, **bi prav tako moralo biti** kaznivo dejanje, če je storjeno **vsaj** iz hude malomarnosti. **Ta direktiva ne zahteva uvedbe pojma „vsaj hude malomarnosti“ za vsak element kaznivega dejanja, kot so posedovanje, prodaja ali ponujanje v prodajo, dajanje na trg in podobni elementi. V teh primerih lahko države članice omejijo kazensko odgovornost na primere, ko se pojem „vsaj hude malomarnosti“ nanaša na nekatere elemente kaznivega dejanja, kot so status zaščite, zanemarljiva količina ali verjetnost, da bo dejanje povzročilo dejansko škodo.** Na tem področju lahko sprejmejo ali ohranijo strožja kazenskopravna pravila. Če v tej direktivi ni izrecno določeno, bi bilo treba v njej uporabljene izraze razlagati v smislu pravnih aktov, ki se vsak posebej in izrecno uporabljajo za določeno ravnanje, kadar so opredeljeni v teh aktih. Ta direktiva ne bi smela spreminjati obveznosti spoštovanja temeljnih pravic in pravnih načel iz člena 6 PEU, vključno z načelom *nullum crimen, nulla poena sine lege*.

- (8) Ravnanje bi se moralo šteti za nezakonito tudi, če poteka na podlagi pooblastila pristojnega organa v državi članici, če je bilo tako pooblastilo **med drugim** pridobljeno na goljufiv način ali s korupcijo, izsiljevanjem ali prisilo. **Posedovanje takega pooblastila namreč ne izključuje kazenske odgovornosti njegovega imetnika, če je pooblastilo nezakonito in je njegov imetnik za to nezakonitost vedel ali je ni mogel prezreti. Poleg tega dejstvo, da je pooblastilo, kadar je potrebno, zakonito, ne izključuje kazenskega postopka zoper njegovega imetnika, ki ne izpolnjuje vseh specifičnih obveznosti, ki izhajajo iz tega pooblastila, ali drugih ustreznih pravnih obveznosti, ki jih to pooblastilo ne zajema.**
- (8a) Poleg tega bi morali gospodarski subjekti sprejeti potrebne ukrepe za uskladitev z zakonskimi in drugimi predpisi o varstvu okolja, ki se uporabljajo pri izvajanju zadevne dejavnosti, med drugim z izpolnjevanjem svojih obveznosti, kot so določene v pravu EU in nacionalnem pravu, ki se uporablja, v postopkih, ki urejajo spremembe ali posodobitve obstoječih pooblastil.
- (9) Varstvo okolja bi bilo treba zagotoviti v širšem smislu, kot je določeno v členu 3(3) PEU in členu 191 PDEU, zajemati pa bi moralo vse naravne vire, tj. zrak, vodo, tla ter prostoživeče živalske in rastlinske vrste, vključno s habitati, in storitve, ki jih zagotavljajo naravni viri. **Nekatera kazniva dejanja iz te direktive vključujejo kvalitativni prag, ki zahteva, da ravnanje povzroči smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, vode ali tal ali pa živalim ali rastlinam. Ker bi lahko taka škoda pomenila škodo biotski raznovrstnosti in ekosistemskim storitvam, bi bilo treba kvalitativni prag razumeti v širšem smislu, po potrebi vključujoč dejansko škodo živalskim in rastlinskim vrstam, habitatom in storitvam, ki jih zagotavljajo naravni viri.**

- (9a) Ta direktiva med drugim opredeljuje kaznivo dejanje v zvezi z dajanjem na trg – s čimer se krši prepoved ali druga zahteva, katere cilj je varstvo okolja – proizvoda, katerega uporaba povzroči izpuste, emisije ali vnose količine materialov ali snovi ali ionizirajočega sevanja v zrak, tla ali vodo, kar zaradi uporabe tega proizvoda v večjem obsegu povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam. V tej zvezi se uporaba v večjem obsegu nanaša na kombinirani učinek uporabe proizvoda s strani več uporabnikov, ne glede na njihovo število, če kaznivo dejanje povzroči ali bi lahko povzročilo škodo okolju ali zdravju ljudi.**

- (10) Zaradi pospešitve podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in degradacije okolja, skupaj z oprijemljivimi primeri njihovih uničujočih posledic, je zeleni prehod potrjen kot ključni cilj našega časa in vprašanje medgeneracijske pravičnosti. **Sklicevanja v tej direktivi na ustrezne izraze iz okoljskega prava Unije, ki se uporabljajo za opredelitev nezakonitih ravnanj, bi bilo treba po potrebi razlagati v skladu z opredelitvami iz okoljskega prava Unije, ki ga zajema ta direktiva. [...] Zato bi morala ta direktiva zajemati tudi vse [...] akte Unije, s katerimi se spreminjajo določbe ali zahteve, relevantne za opredelitev nezakonitega ravnanja, ki spada [...] na področje uporabe kaznivih dejanj, opredeljenih v tej direktivi [...]. Zakonodajalci naj pri pripravi takih aktov Unije o spremembi vključijo sklic na to direktivo.** Vendar bi bilo treba, **kadar se v okoljskem pravu Unije opredelijo nove kategorije nezakonitega ravnanja, ki še niso vključene na področje uporabe te direktive, zahtevati spremembo [...] te direktive, da se te nove [...] kategorije nezakonitega ravnanja vključijo na njeno področje uporabe [...].**

- (11) Kvalitativne in kvantitativne pragove, ki se uporabljajo za opredelitev kaznivih dejanj zoper okolje, bi bilo treba pojasniti z neizčrpnim seznamom okoliščin, ki bi jih morali organi, pristojni za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj ter razsojanje o njih, **po potrebi** upoštevati pri ocenjevanju takih pragov. To bi moralo spodbuditi skladno uporabo Direktive in učinkovitejši boj proti okoljski kriminaliteti ter zagotoviti pravno varnost. Vendar taki pragovi ali njihova uporaba ne bi smela pretirano otežiti preiskave ali pregona kaznivih dejanj ali razsojanja o njih.
- (11a) **Kadar v tej direktivi predvideno nezakonito ravnanje, storjeno naklepno, povzroči smrt katere koli osebe, bi bilo treba naklep razlagati v skladu z nacionalno zakonodajo. Zato bi se lahko za namene te direktive razumel kot namera povzročiti smrt ali pa bi lahko zajemal tudi primere, v katerih je storilec ravnal prostovoljno ali se je prostovoljno vzdržal ravnanja in s tem kršil določeno obveznost, ne da bi želel smrt katere koli osebe, do katere je kljub temu prišlo, ali se z njo sprijaznil. Enaka logika velja, kadar v tej direktivi predvideno nezakonito ravnanje, storjeno naklepno, povzroči hudo telesno poškodbo osebe.**
- (11b) **V zvezi s kaznivimi dejanji iz te direktive bi bilo treba pojem „vsaj hude malomarnosti“ razlagati v skladu z nacionalnim pravom.**

- (12) V kazenskih postopkih in na sojenjih bi bilo treba ustrezno upoštevati vpletenost organiziranih kriminalnih združb, ki s svojim načinom delovanja negativno vplivajo na okolje. Kazenski postopki bi morali obravnavati korupcijo, pranje denarja, kibernetiski kriminal in ponaredbe listin, v zvezi s poslovnimi dejavnostmi pa tudi namen kršitelja, da čim bolj poveča dobiček ali prihrani stroške, kadar so ta kazniva dejanja storjena v okviru okoljske kriminalitete. Te oblike kaznivih dejanj so pogosto povezane s hudimi oblikami okoljske kriminalitete in se zato ne bi smele obravnavati ločeno. V zvezi s tem je zlasti zaskrbljujoče, da so nekatera kazniva dejanja zoper okolje storjena z odobravanjem ali dejavno podporo pristojnih uprav ali uradnikov, ki opravljajo javne naloge. V nekaterih primerih ima to lahko celo obliko korupcije. Primeri takih ravnanj so zatiskanje oči ali molk v primeru kršitve predpisov o varstvu okolja po inšpekcijskih pregledih, namerna opustitev inšpekcijskih pregledov ali kontrol, na primer v zvezi s tem, ali imetnik dovoljenja spoštuje pogoje za izdajo dovoljenja, odločitve ali glasovanje za dodelitev nezakonitih dovoljenj ali izdajanje ponarejenih ali neresničnih pozitivnih poročil.
- (13) Kaznivi bi morali biti tudi spodbujanje, pomoč in napeljevanje k naklepnim kaznivim dejanjem. Poskus storitve kaznivega dejanja, ki povzroči smrt, hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo okolju oziroma ki bi lahko povzročilo dejansko škodo okolju ali ki se kako drugače šteje za posebno škodljivega, bi moral prav tako veljati za kaznivo dejanje, če je storjen naklepno.

- (14) Sankcije za kazniva dejanja bi morale biti učinkovite, odvračilne in sorazmerne. V ta namen bi bilo treba za fizične osebe določiti najnižje ravni najvišje zagrožene zaporne kazni. **Najvišje zaporne kazni, določene za kazniva dejanja iz te direktive, bi se morale izreči vsaj za najhujše oblike teh kaznivih dejanj. Kazenskopравни sistemi vseh držav članic vključujejo določbe o povzročitvi smrti, storjeni naklepno ali iz hude malomarnosti. Države članice bi morale imeti možnost, da te splošne določbe, vključno z določbami o obteževalnih okoliščinah, uporabijo pri prenosu določb te direktive v zvezi s kaznivimi dejanji, ki povzročijo smrt katere koli osebe, ne glede na to, ali so bila storjena naklepno ali iz hude malomarnosti.**
- (14a) Spremljevalne sankcije **ali ukrepi** se pogosto štejejo za učinkovitejše od finančnih sankcij, zlasti za pravne osebe. Zato bi morale biti v [...] postopkih na voljo dodatne sankcije ali ukrepi. [...] **Te sankcije ali ukrepi lahko** [...] vključujejo obveznost povrnitve okolja v prvotno stanje, **začasno ali stalno** onemogočenje dostopa do javnih sredstev, vključno z razpisnimi postopki, nepovratnimi sredstvi in koncesijami, ter odvzem dovoljenj in pooblastil. To ne posega v diskrecijsko pravico sodnikov ali sodišč v kazenskih postopkih, da v posameznih primerih naložijo ustrezne sankcije.

- (15) **Kadar je mogoče ravnanje, ki pomeni kaznivo dejanje zoper okolje, pripisati pravnim osebam [...], bi morale biti takšne pravne osebe [...] odgovorne za kazniva dejanja zoper okolje, kot so opredeljena v [...] tej direktivi. Države članice, katerih nacionalno pravo določa kazensko odgovornost pravnih oseb, bi morale zagotoviti, da njihovi nacionalni zakoni zagotavljajo učinkovite, odvračilne in sorazmerne vrste in višine kazenskih sankcij, kot so določene v tej direktivi, da bi se dosegli njeni cilji.** Države članice, katerih nacionalno pravo ne določa kazenske odgovornosti pravnih oseb, bi morale zagotoviti, da njihovi **nacionalni zakoni** [...] zagotavljajo učinkovite, odvračilne in sorazmerne vrste in višine **nekazenskih** sankcij, kot so določene v tej direktivi, da bi se dosegli njeni cilji. **V tej direktivi določene najvišje ravni denarnih kazni za kazniva dejanja iz te direktive bi se morale izreči vsaj za najhujše oblike teh kaznivih dejanj.** [...] Da bi zagotovili **učinkovitost, odvračilnost in sorazmernost** naložene sankcije, bi bilo treba upoštevati **resnost ravnanja ter individualne, finančne in druge okoliščine** pravnih oseb. **Kar zadeva najvišje ravni denarnih kazni v nacionalnem pravu, lahko države članice uporabijo odstotek skupnega prometa zadevne pravne osebe na svetovnem trgu ali določijo najvišjo raven denarnih kazni v absolutnih zneskih.** Države članice bi se morale pri prenosu te direktive odločiti za eno od alternativ.

- (15a) Kadar se države članice v zvezi z določitvijo denarnih kazni, ki se naložijo pravnim osebam, odločijo za uveljavitev merila skupnega prometa pravne osebe na svetovnem trgu, bi se morale pri prenosu te direktive odločiti, ali bodo izračunale skupni promet na svetovnem trgu na podlagi poslovnega leta pred letom storitve kaznivega dejanja ali na podlagi poslovnega leta pred letom sprejetja odločitve o denarni kazni. Razmisliti bi morale tudi o vzpostavitvi pravil za primere, ko zneska denarne kazni ni mogoče določiti na podlagi skupnega prometa pravne osebe na svetovnem trgu v poslovnem letu pred letom storitve kaznivega dejanja ali v poslovnem letu pred letom sprejetja odločitve o denarni kazni. V takih primerih bi morale biti mogoče upoštevati druga merila, kot je skupni promet na svetovnem trgu v enem od drugih predhodnih poslovnih let. Kadar ta pravila vključujejo določitev zneskov denarnih kazni v absolutnih številkah, ni nujno, da najvišje ravni teh denarnih kazni dosežejo ravni, ki so v tej direktivi določene kot minimalna zahteva za najvišjo raven denarnih kazni, določeno v absolutnih zneskih.
- (15b) Kadar se države članice odločijo za najvišjo raven denarnih kazni, določeno v absolutnih zneskih, bi morale biti take ravni določene v nacionalnem pravu. Najvišje ravni takih denarnih kazni bi se morale uporabljati za najhujše oblike kaznivih dejanj iz te direktive, ki jih storijo finančno močne pravne osebe. Države članice lahko sprejmejo odločitev glede metode izračuna teh ravni denarnih kazni, vključno s posebnimi pogoji za najvišje ravni teh denarnih kazni. Države članice bi bilo treba pozvati, naj redno pregledujejo ravni denarnih kazni, določene v absolutnih zneskih, glede na stopnje inflacije in druga nihanja denarne vrednosti v skladu s postopki, določenimi v njihovem nacionalnem pravu. Države članice, katerih valuta ni euro, bi morale določiti najvišje ravni denarnih kazni v svoji valuti, ki ustrezajo ravni, določenim v tej direktivi v eurih na dan sprejetja te direktive. Zadevne države članice so pozvane, naj navedene ravni redno pregledujejo tudi glede na gibanje deviznega tečaja.

- (15c) **Določitev najvišjih ravni denarnih kazni ne posega v diskrecijsko pravico sodnikov ali sodišč v kazenskih postopkih, da v posameznih primerih naložijo ustrezne sankcije. Ker ta direktiva ne določa najnižjih ravni denarnih kazni, bi morali sodniki ali sodišča v vsakem primeru naložiti ustrezne sankcije ob upoštevanju individualnih, finančnih in drugih okoliščin zadevne pravne osebe ter resnosti ravnanja. Čeprav bi bilo treba upoštevati najvišjo raven denarne kazni, ki je za posamezno kaznivo dejanje določena v tej direktivi, ni nujno, da dejanska denarna kazen, naložena v posameznem primeru, dosega najvišjo raven denarne kazni, določeno v tej direktivi.**
- (16) Nadaljnje približevanje in učinkovitost višin sankcij, naloženih v praksi, bi bilo treba spodbujati s skupnimi obteževalnimi okoliščinami, ki kažejo na resnost storjenega kaznivega dejanja. **Pojem obteževalnih okoliščin bi bilo treba razumeti bodisi kot dejstva, ki sodniku omogočajo, da za isto kaznivo dejanje izreče višjo kazen, kot se običajno izreče brez teh dejstev, bodisi kot možnost skupnega obravnavanja več kaznivih dejanj, da se zviša raven sankcije. Države članice bi morale v skladu z veljavnimi predpisi o obteževalnih okoliščinah, določenimi v svojih pravnih sistemih, predvideti možnost vsaj ene od teh obteževalnih okoliščin. V vsakem primeru bi moral sodnik ali sodišče ohraniti diskrecijsko pravico, da določi dejansko višino sankcije ob upoštevanju vseh okoliščin v posameznem primeru. [...]** Kadar kaznivo dejanje zoper okolje povzroči **uničenje ali** nepopravljivo ali dolgotrajno **dejansko** škodo celotnemu ekosistemu, bi to zaradi resnosti morala biti obteževalna okoliščina, med drugim tudi v primerih, primerljivih z ekocidom. [...]

- (17) [...] Ta direktiva bi se morala uporabljati brez poseganja v splošna pravila in načela nacionalnega kazenskega prava o izrekanju ali uporabi in izvrševanju kazenskih sankcij v skladu s specifičnimi okoliščinami vsakega posameznega primera. **Kar zadeva dodatne sankcije ali ukrepe, bi se morale države članice odločiti, katere vrste sankcij ali ukrepov bi bilo treba šteti za ustrezne. Zlasti v zvezi z obveznostjo povrnitve okolja v prvotno stanje v določenem obdobju, pod pogojem, da je škoda popravljiva, ta direktiva ne zahteva, da je pravosodni organ, če ima pravico naložiti to obveznost v skladu z nacionalnim pravom, odgovoren tudi za spremljanje izpolnjevanja te obveznosti. Podobno bi morale države članice v zvezi z odvzemom dovoljenj in pooblastil za opravljanje dejavnosti, ki so privedle do storitve kaznivega dejanja, če se taka sankcija lahko naloži v skladu z nacionalnim pravom, zagotoviti, da imajo nacionalni pravosodni organi možnost, da jo bodisi naložijo sami v okviru svojih postopkov bodisi da je o tem obveščen drug pristojni organ, ki lahko ukrepa v skladu s svojimi nacionalnimi postopkovnimi pravili. Poleg tega bi bilo treba odločitev o naložitvi sankcij ali ukrepov pravni osebi objaviti v skladu s pravico do zasebnosti in brez poseganja v nacionalne predpise, ki urejajo anonimizacijo sodnih odločb ali trajanje njihove objave.**
- (18) [...] Obveznosti iz te direktive glede določitve kazenskih sankcij držav članic ne bi smele oprostiti obveznosti, da v nacionalnem pravu določijo upravne sankcije in druge ukrepe za kršitve, določene v okoljski zakonodaji Unije.
- (19) [...] Države članice bi morale v skladu s svojim nacionalnim pravom jasno opredeliti obseg izvrševanja upravnega in kazenskega prava v zvezi s kaznivimi dejanji zoper okolje. Države članice bi morale pri uporabi nacionalnega prava za prenos te direktive zagotoviti, da se pri nalaganju kazenskih in upravnih sankcij spoštujejo načela Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, vključno s prepovedjo ponovnega sojenja o isti stvari.
- (20) [...] Poleg tega bi morali imeti pravosodni in upravni organi v državah članicah na voljo vrsto kazenskih sankcij in drugih ukrepov za prilagojeno in učinkovito obravnavo različnih vrst kaznivih ravnanj.

- (21) [...] Kadar se kazniva dejanja nadaljujejo, bi jih bilo treba čim prej končati. Kadar kršitelji ustvarijo finančno korist, bi bilo treba take koristi zapleniti.
- (22) [...] Države članice bi morale določiti pravila o zastaralnih rokih, ki bi jim omogočali učinkovito preprečevanje kaznivih dejanj zoper okolje, brez poseganja v nacionalna pravila, ki ne določajo zastaralnih rokov za preiskavo, pregon in izvrševanje. **Kadar se državam članicam dovoli odstopanje od zastaralnih rokov, pod pogojem, da se lahko rok v primeru določenih dejanj prekine ali začasno preneha teči, se lahko taka dejanja opredelijo v skladu s pravnim sistemom posamezne države članice.**
- (23) Države članice bi morale zlasti zaradi mobilnosti storilcev nezakonitih ravnanj, ki jih zajema ta direktiva, ter čezmejne narave kaznivih dejanj in možnosti čezmejnih preiskav vzpostaviti pristojnost za učinkovito preprečevanje takega ravnanja. **Države članice bi morale sodelovati tudi z Eurojustom, zlasti na podlagi Uredbe (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta⁷, v primerih, ko lahko pride do sporov glede pristojnosti. V zvezi s pristojnostjo za kazniva dejanja, storjena na krovu ladje ali zrakoplova, ki je v posamezni jurisdikciji registriran ali plove oziroma leti pod njeno zastavo, bi bilo treba upoštevati ustrezne standarde, ki že obstajajo v veljavnih mednarodnih konvencijah. Ta direktiva držav članic ne zavezuje, da na novo določijo takšno pristojnost za kazniva dejanja, ki zaradi svoje narave ne morejo biti storjena na krovu ladje ali zrakoplova.**
- (23a) Države članice morajo tudi določiti pristojnost za kazniva dejanja, opredeljena v tej direktivi, kadar je škoda, ki je sestavni element kaznivega dejanja, nastala na njihovem ozemlju. V skladu z nacionalnim pravom lahko ta oblika pristojnosti spada pod pristojnost, določeno za kazniva dejanja, ki so bila v celoti ali delno storjena na ozemlju države, v skladu z načelom teritorialnosti.

⁷ Uredba (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) ter nadomestitvi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2002/187/PNZ (UL L 295, 21.11.2018, str. 138–183).

- (24) [...] Da bi države članice zagotovile uspešno izvrševanje, bi morale dati na voljo učinkovita preiskovalna orodja za kazniva dejanja zoper okolje, kot so tista, ki obstajajo v njihovem nacionalnem pravu za boj proti organiziranemu kriminalu ali drugim hudim kaznivim dejanjem, **če in kolikor je uporaba navedenih orodij ustrezna in sorazmerna z naravo in težo kaznivih dejanj, kot so opredeljena v nacionalnem pravu. To bi lahko vključevalo orodja, kot so [...]** prestrezanje komunikacij, tajno opazovanje, vključno z elektronskim nadzorom, nadzorovane pošiljke, spremljanje bančnih računov in druga finančna preiskovalna orodja. Uporabljati bi jih bilo treba v skladu z načelom sorazmernosti in ob polnem spoštovanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. [...] Spoštovati je treba pravico do varstva osebnih podatkov.
- (25) [...] Kazniva dejanja zoper okolje škodijo naravi in družbi. Posamezniki, ki prijavijo kršitve okoljskega prava Unije, služijo javnemu interesu in imajo ključno vlogo pri razkrivanju in preprečevanju takih kršitev, zato varujejo blaginjo družbe. Posamezniki, ki so v stiku z organizacijo v okviru dejavnosti, povezanih z delom, se pogosto prvi seznani z grožnjami ali škodo za javni interes in okolje. Osebe, ki prijavijo nepravilnosti, so znane kot žvižgači. Strah pred povračilnimi ukrepi potencialne žvižgače pogosto odvrča od tega, da bi prijavili svoje skrbi ali sume. Tem osebam [...] je zagotovljena uravnotežena in učinkovita zaščita žvižgačev, določena v Direktivi (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta⁸, **ki v svojem področju uporabe vključuje Direktivo 2008/99/ES in Direktivo 2009/123/ES. Po nadomestitvi direktiv 2008/99/ES in 2009/123/ES s to direktivo bi morali biti žvižgači na podlagi te direktive še naprej upravičeni do te zaščite s strani držav članic, ki jih direktiva zavezuje.**

⁸ Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305/17).

(26) [...] Tudi druge osebe imajo lahko koristne informacije o potencialnih kaznivih dejanjih zoper okolje. Lahko so člani prizadete skupnosti ali družbe na splošno in dejavno sodelujejo pri varstvu okolja. Tem osebam, ki prijavijo kazniva dejanja zoper okolje, in osebam, ki sodelujejo pri izvrševanju dejanj za boj proti takim kaznivim dejanjem, bi bilo treba v okviru kazenskih postopkov zagotoviti potrebno podporo in pomoč, da zaradi svojega sodelovanja ne bi bile postavljene v slabši položaj. **Potrebni ukrepi podpore in pomoči bi morali biti takim osebam na voljo v skladu z njihovimi procesnimi pravicami v okviru nacionalnega pravnega sistema, pri čemer bi morali vključevati vsaj vse ukrepe podpore in pomoči, ki so na voljo osebam, ki imajo ustrezne procesne pravice v kazenskih postopkih v zvezi z drugimi kaznivimi dejanji. Te [...] osebe bi bilo v skladu z njihovimi procesnimi pravicami v okviru nacionalnega pravnega sistema treba zaščititi tudi pred pregonom [...] zaradi prijave takih kaznivih dejanj ali njihovega sodelovanja v kazenskih postopkih. Vsebina potrebnih ukrepov podpore in pomoči v tej direktivi ni opredeljena, določiti bi jo morale države članice. Od držav članic se ne bi smelo zahtevati, da ukrepe podpore in pomoči dajo na voljo osebam, ki so osumljene ali obdolžene v okviru zadevnega kazenskega postopka.**

(27) [...] Ker narave ni mogoče predstaviti kot žrtve v kazenskem postopku, bi morali člani zadevne javnosti [...] ⁹ za namen učinkovitega izvrševanja imeti možnost, da delujejo v imenu okolja kot javnega dobrega znotraj pravnega okvira držav članic in ob upoštevanju ustreznih postopkovnih pravil.

⁹ [...]

- (27a) Ta direktiva od držav članic ne bi smela zahtevati, da uvedejo posebne procesne pravice za člane zadevne javnosti. Kadar pa take procesne pravice za člane zadevne javnosti obstajajo v državi članici v enakovrednih položajih v zvezi z drugimi kaznivimi dejanji, na primer kadar imajo te osebe pravico sodelovati kot civilna stranka, bi bilo treba take procesne pravice dodeliti tudi članom zadevne javnosti v postopkih v zvezi s kaznivimi dejanji zoper okolje, opredeljenimi v tej direktivi. Pravice članov zadevne javnosti ne posegajo v pravice žrtev, kot so opredeljene v Direktivi 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰. Ta direktiva priznava, da so člani zadevne javnosti in žrtve še naprej dva različna koncepta, in od držav članic ne zahteva, da uveljavljajo pravice žrtev za člane zadevne javnosti. Ta direktiva od držav članic ne bi smela zahtevati, da zadevni javnosti dodelijo procesne pravice v kazenskih postopkih, ki jih dodelijo kategorijam oseb, ki niso zadevna javnost.**
- (28) [...] Nacionalni organi, ki odkrivajo, preiskujejo ali preganjajo kazniva dejanja zoper okolje ali o njih razsojajo, ne morejo učinkovito preprečevati in kaznovati kaznivih dejanj zoper okolje brez virov in izvršilnih pooblastil. Zlasti pomanjkanje virov lahko organom prepreči sprejetje kakršnih koli ukrepov ali omeji njihove ukrepe izvrševanja, kar kršiteljem omogoča, da se izognejo odgovornosti, ali zaradi česar se jim naložijo kazni, ki ne ustrezajo teži kaznivega dejanja. Zato bi bilo treba določiti minimalna merila glede virov in izvršilnih pooblastil.**

¹⁰ **Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ (UL L 315, 14.11.2012, str. 57–73).**

- (29) [...] Učinkovito delovanje verige izvrševanja je odvisno od obsega strokovnih znanj in spretnosti. Ker je zaradi zapletenosti izzivov, ki jih predstavljajo kazniva dejanja zoper okolje, in tehnične narave take kriminalitete, potreben multidisciplinarni pristop, je treba zagotoviti visoko raven pravnega znanja, tehnično strokovno znanje ter visoko raven usposabljanja in specializacije v vseh ustreznih pristojnih organih. Države članice bi morale zagotoviti usposabljanje, ki ustreza funkciji tistih, ki odkrivajo, preiskujejo in preganjajo okoljsko kriminaliteto ali o njej razsojajo. Da bi države članice zagotovile čim večjo strokovnost in učinkovitost verige izvrševanja, bi morale proučiti tudi možnost dodelitve specializiranih preiskovalnih enot, tožilcev in kazenskih sodnikov za obravnavo okoljskih kazenskih zadev. Splošna kazenska sodišča bi lahko zagotovila specializirane senate sodnikov. Vsem zadevnim organom kazenskega pregona bi morale biti na voljo tehnično strokovno znanje.
- (30) Da bi države članice zagotovile učinkovit, celovit in skladen sistem izvrševanja, ki vključuje ukrepe upravnega, civilnega in kazenskega prava, bi morale organizirati notranje sodelovanje in komunikacijo med vsemi akterji vzdolž verige izvrševanja upravnega in kazenskega prava ter med akterji, ki izrekajo kazenske in popravne sankcije. V skladu z veljavnimi pravili bi morale države članice na področjih v njihovi pristojnosti sodelovati tudi v okviru agencij EU, zlasti Eurojusta in Europol, ter organov EU, vključno z Evropskim javnim tožilstvom (EJT) in Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF).

- (31) Da bi države članice zagotovile skladen pristop k boju proti kaznivim dejanjem zoper okolje, bi morale sprejeti, objaviti, **izvajati** in redno pregledovati nacionalno strategijo za boj proti okoljski kriminaliteti, v kateri bi določile cilje, prednostne naloge ter ustrezne ukrepe in potrebne vire. **Nacionalna strategija bi morala med drugim obravnavati cilje in prednostne naloge nacionalne politike na tem področju kaznivih dejanj, metode usklajevanja in sodelovanja med pristojnimi organi, postopke in mehanizme za redno spremljanje in ocenjevanje doseženih rezultatov ter pomoč evropskih mrež, ki obravnavajo zadeve, ki so neposredno pomembne za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje in povezanim kršitvam. Države članice lahko določijo ustrezno obliko takšne strategije, pri kateri se lahko upoštevajo njihove ustavne tradicije v smislu delitve oblasti in pristojnosti ter je lahko bodisi sektorska bodisi del širšega strateškega dokumenta. Brez poseganja v to, ali države članice predvidijo sprejetje ene ali več strategij, bi morala njihova splošna vsebina zajemati ozemlje celotne države članice.**
- (32) Za učinkovito obravnavo kaznivih dejanj iz te direktive morajo pristojni organi v državah članicah zbirati točne, dosledne in primerljive **statistične** podatke o **kaznivih dejanjih zoper okolje [...]. Države članice bi zato morale zagotoviti vzpostavitev ustreznega sistema za beleženje, pripravo in predložitev obstoječih statističnih podatkov o kaznivih dejanjih iz te direktive.** Te statistične podatke bi bilo treba uporabiti [...] pri operativnem in strateškem načrtovanju dejavnosti izvrševanja, **analizi obsega in trendov kaznivih dejanj zoper okolje** ter za zagotavljanje informacij državljanom. Države članice bi morale Komisiji sporočiti [...] ustrezne statistične podatke o kaznivih dejanjih zoper okolje [...]. Komisija bi morala redno ocenjevati in objavljati rezultate na podlagi podatkov, ki jih posredujejo države članice.

(33) Statistični podatki o kaznivih dejanjih zoper okolje, zbrani v skladu s to direktivo, bi morali biti primerljivi med državami članicami in zbrani na podlagi skupnih minimalnih standardov. Da bi se zagotovili enotni pogoji izvajanja te direktive, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za opredelitev standardne oblike za prenos statističnih podatkov. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹.

(34) Obveznosti iz te direktive ne posegajo v pravo Unije o procesnih pravicah v kazenskih postopkih. Države članice bi morale pri izvajanju te direktive zagotoviti, da se v celoti spoštujejo procesne pravice osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskem postopku.

(35) [...]

[...] V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. [...]

[...]

(36) *[neobstoječa točka]*

¹¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (37) Direktiva 2005/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹² je bila dopolnjena z Direktivo 2009/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹³, in sicer z določbami o kaznivih dejanjih in kaznih za izpuste onesnaževalnih snovi z ladij. Taka kazniva dejanja in kazni bi morali spadati na področje uporabe te direktive. Zato bi bilo treba za države članice, **za katere je [...] ta direktiva zavezujoča**, Direktivo 2009/123/ES ustrezno nadomestiti. **Ta nadomestitev ne bi smela posegati v obveznost navedenih držav članic glede roka za prenos navedene direktive v nacionalno zakonodajo [...]. Zato bi bilo treba v zvezi z državami članicami, za katere je ta direktiva zavezujoča, sklicevanja na določbe Direktive 2005/35/ES, ki so bile dodane ali nadomeščene z Direktivo 2009/123/ES, razumeti kot sklicevanja na to direktivo. Za države članice, za katere ta direktiva ni zavezujoča, bo še naprej zavezujoča Direktiva 2005/35/ES, kot je bila spremenjena z Direktivo 2009/123/ES.**
- (38) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v tej državi ne uporablja.
- (39) Ker cilja te direktive, tj. zagotoviti skupne opredelitve kaznivih dejanj zoper okolje in razpoložljivost učinkovitih, odvračilnih in sorazmernih kazenskih sankcij za huda kazniva dejanja zoper okolje, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker ga je zaradi obsega in učinkov te direktive mogoče lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za uresničitev navedenega cilja.

¹² Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/35/ES z dne 7. septembra 2005 o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L 255, 30.9.2005, str. 11).

¹³ Direktiva 2009/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembah Direktive 2005/35/ES o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L 280, 27.10.2009, str. 52).

- (40) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in načela, priznane zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, vključno s pravico do varstva osebnih podatkov, svobodo izražanja in obveščanja, svobodo gospodarske pobude, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sojenja, domnevo nedolžnosti in pravico do obrambe, načeli zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj in kazni ter pravico, da se za isto kaznivo dejanje v kazenskih postopkih ne sodi ali kaznuje dvakrat. Namen te direktive je zagotovitev popolnega spoštovanja navedenih pravic in načel ter bi jo bilo treba ustrezno izvajati –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij za učinkovitejše varstvo okolja.

Člen 2

Opredelitve pojmov

- 1. Izrazi, ki se v tej direktivi uporabljajo za opredelitev kaznivih dejanj, navedenih v členu 3(2) in (3), se po potrebi razlagajo v skladu z opredelitvami iz pravnih aktov, navedenih v členu 3(1), točka (a) ali (b).**
- 2. Za namene te direktive[...]**

[...]

[...] ¹⁴[...] ¹⁵[...]

[...] „pravna oseba“ pomeni kateri koli pravni subjekt, ki ima ta status v skladu z veljavnim nacionalnim pravom, z izjemo držav ali javnih organov, ki izvršujejo javna pooblastila, ter javnih mednarodnih organizacij [...]

[...]

[...] ¹⁶.

¹⁴ [...]
¹⁵ [...]
¹⁶ [...]

Člen 3
Kazniva dejanja

1. **Države članice zagotovijo, da ravnanja iz odstavkov 2 in 3 pomenijo kazniva dejanja, kadar so nezakonita.**

V tej direktivi „nezakonito“ ravnanje pomeni ravnanje, ki krši:

- (a) pravo Unije, katerega namen je uresničevanje enega od ciljev okoljske politike Unije iz člena 191(1) PDEU;**
 - (b) zakon, upravni predpis države članice ali odločitev pristojnega organa v državi članici, s katerimi se uveljavlja pravo Unije iz točke (a).**
2. [...] Države članice zagotovijo, da naslednja ravnanja pomenijo kaznivo dejanje, kadar so [...] storjena naklepno:
- (a) izpusti, emisije ali vnosi količine materialov ali snovi ali ionizirajočega sevanja v zrak, tla ali vodo, kar povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;
 - (b) dajanje na trg – **s čimer se krši prepoved ali druga zahteva, katere cilj je varstvo okolja – proizvoda, katerega uporaba povzroči izpuste, emisije ali vnose količine materialov ali snovi ali ionizirajočega sevanja v zrak, tla ali vodo**, kar [...] zaradi uporabe tega proizvoda v večjem obsegu povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;

- (c) izdelava, dajanje na trg **ali omogočanje dostopnosti na trgu, uvoz, izvoz** ali uporaba snovi, in sicer samih, v zmesih ali v izdelkih, vključno z njihovo vključitvijo v izdelke, kadar:
- (i) je [...] **to ravnanje** omejeno v skladu z naslovom VIII Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷ ali s Prilogo XVII k navedeni uredbi ali
 - (ii) je [...] **to ravnanje** prepovedano v skladu z naslovom VII Uredbe (ES) št. 1907/2006 ali
 - (iii) [...] **to ravnanje** ni v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸ ali
 - (iv) [...] **to ravnanje** ni v skladu z Uredbo (ES) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹ ali
 - (v) [...] **to ravnanje** spada na področje uporabe Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta²⁰ ali

¹⁷ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

¹⁸ Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1–50).

¹⁹ Uredba (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov (UL L 167, 27.6.2012, str. 1–123).

²⁰ Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

(vi) je [...] to **ravnanje** prepovedano v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta²¹

in povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;

(c) a izdelava, uporaba, skladiščenje, uvoz ali izvoz živega srebra, živosrebrovih spojin in zmesi živega srebra ter proizvodov z dodanim živim srebrom, s čimer se kršijo zahteve, določene v Uredbi (EU) 2017/852 Evropskega parlamenta in Sveta, kar povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;

(d) za nosilca projektov, kot je opredeljen v členu 1(2)(b) Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta²², izvedba projektov, omenjenih v členu 1(2)(a) ter členu 4(1) in (2) in navedenih v Prilogi I ali II k navedeni direktivi [...] ²³, brez soglasja za izvedbo [...], kar povzroča ali bi lahko povzročilo dejansko škodo kakovosti zraka, kakovosti tal ali [...] stanju vode ali pa živalim ali rastlinam;

²¹ Uredba (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o obstojnih organskih onesnaževalih (UL L 169, 25.6.2019, str. 45).

²² **Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).**

²³ [...]

- (e) zbiranje, prevoz, predelava ali odstranjevanje odpadkov, nadzorovanje takih postopkov in dejavnosti po zaprtju mesta odstranjevanja, vključno z dejanji, ki jih izvedejo kot trgovci ali posredniki (ravnanje z odpadki), kadar se [...] **tako** ravnanje:
- (i) nanaša na nevarne odpadke, kot so opredeljeni v členu 3(2) Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta²⁴, in [...] **kadar se nanaša na** [...] nezanemarljivo količino;
- (ii) nanaša na druge odpadke, razen odpadke iz točke (i), in povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;
- (f) pošiljanje odpadkov v smislu člena 2(35) Uredbe (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta²⁵, kadar [...] **se nanaša na** nezanemarljivo količino, ne glede na to, ali je pošiljanje izvedeno v eni pošiljki ali v več pošiljkah, ki se zdijo povezane;

²⁴ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3–30).

²⁵ Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov (UL L 190, 12.7.2006, str. 1).

- (g) za lastnika, kot je opredeljen v členu 3(1), točka 14, Uredbe (EU) št. 1257/2013 Evropskega parlamenta in Sveta²⁶, ladje, ki spada na področje uporabe navedene uredbe, recikliranje ladje²⁷ [...] brez izpolnjevanja zahtev iz člena 6(2), točka (a), navedene uredbe, **ki nalagajo recikliranje v obratih za recikliranje ladij, ki so navedeni na evropskem seznamu, vzpostavljenem na podlagi člena 16 navedene uredbe;**
- (h) izpusti onesnaževalnih snovi z ladij iz člena 4(1) Direktive 2005/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta²⁸ [...] na katerem koli območju iz člena 3(1) navedene direktive **iz ladje, ki spada na področje uporabe člena 3(2) navedene direktive. Ta odstavek se ne uporablja za okoliščine, opisane v [...] členu 5 navedene direktive. Ta odstavek [...] se ne uporablja niti za lažje [...] primere, v katerih storjeno dejanje [...] ne povzroči poslabšanja kakovosti vode, razen če sovpad ponavljajočih se lažjih primerov [...], ki posamično tega sicer ne povzročijo, povzroči poslabšanje kakovosti vode;**

²⁶ Uredba (EU) št. 1257/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o recikliranju ladij in spremembi Uredbe (ES) št. 1013/2006 in Direktive 2009/16/ES (UL L 330, 10.12.2013, str. 1).

²⁷ [...]

²⁸ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/35/ES z dne 7. septembra 2005 o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L 255, 30.9.2005, str. 11–21).

- (i) delovanje ali **zaprtje** [...] obrata, v katerem se opravlja nevarna dejavnost ali v katerem se skladiščijo ali uporabljajo nevarne snovi [...] ali [...] **zmesi, kadar tako ravnanje in taka nevarna dejavnost, snov ali zmes spadajo** [...] na področje uporabe Direktive 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta²⁹ [...] **ali** Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta³⁰ [...] ³¹ ter **kadar tako ravnanje** [...] povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam; *[Če se pred sprejetjem te direktive sprejme direktiva o spremembi Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) in Direktive Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih, se točka (i) nadomesti s kaznivim dejanjem s področja uporabe navedene direktive.]*
- (i)a **gradnja, delovanje in razgradnja obrata, kadar tako ravnanje in tak obrat spadata na področje uporabe Direktive 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta³² in kadar tako ravnanje povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;**

²⁹ Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 197, 24.7.2012, str. 1–37).

³⁰ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17–119).

³¹ [...]

³² Direktiva 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju in spremembi Direktive 2004/35/ES (UL L 178, 28.6.2013, str. 66–106).

- (j) izdelava, proizvodnja, obdelovanje, uporaba, hramba, skladiščenje, prevoz, uvoz, izvoz ali odstranjevanje radioaktivnega materiala **ali snovi, kadar tako ravnanje in tak material ali snov spadata** [...] na področje uporabe Direktive Sveta 2013/59/Euratom³³ [...] **ali** Direktive Sveta 2014/87/Euratom³⁴ [...] ³⁵ **ter kadar tako ravnanje** [...] povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;
- (k) odvzem površinske ali podzemne vode **v smislu Direktive 2000/60/ES**³⁶, kar povzroča ali bi lahko povzročil dejansko škodo ekološkemu stanju ali potencialu teles površinske vode ali količinskemu stanju teles podzemnih voda;

³³ Direktiva Sveta 2013/59/Euratom z dne 5. decembra 2013 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja in o razveljavitvi direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom (UL L 13, 17.1.2014, str. 1–73).

³⁴ Direktiva Sveta 2014/87/Euratom z dne 8. julija 2014 o spremembi Direktive 2009/71/Euratom o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov (UL L 219, 25.7.2014, str. 42–52).

³⁵ [...]

³⁶ **Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1–73).**

- (l) usmrnitev, uničevanje, odvzem, posedovanje, prodaja ali ponujanje v prodajo primerka ali primerkov prosto živečih živalskih ali rastlinskih vrst iz priloge IV [...] **ali** V (kadar za vrste iz Priloge V veljajo isti ukrepi kot za vrste iz Priloge IV) k Direktivi Sveta 92/43/EGS³⁷ in vrst iz člena 1 Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta³⁸, razen v primerih, ko se ravnanje nanaša na zanemarljivo količino takih primerkov;

- (m) trgovanje s primerki prosto živečih živalskih ali rastlinskih vrst ali njihovimi deli ali iz njih izdelanimi izdelki, navedenimi v prilogah A in B k Uredbi Sveta (ES) št. 338/97³⁹, razen v primerih, ko se ravnanje nanaša na zanemarljivo količino takih primerkov;

- (n) dajanje na trg Unije nezakonito pridobljenega lesa ali lesnih proizvodov **iz takega lesa, s čimer se kršijo prepovedi in obveznosti, določene v členu 4(1)** [...] Uredbe (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁰, [...] razen v primerih, ko se ravnanje nanaša na zanemarljivo količino; [*Če se pred sprejetjem te direktive sprejme uredba o omogočanju dostopnosti na trgu Unije in izvozu iz Unije določenega blaga in proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 995/2010, se točka (n) nadomesti s kaznivim dejanjem s področja uporabe člena 3 navedene uredbe.*]

³⁷ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7–50).

³⁸ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7–25).

³⁹ Uredba Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L 61, 3.3.1997, str. 1).

⁴⁰ Uredba (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode (UL L 295, 12.11.2010, str. 23–34).

- (o) vsako ravnanje, ki povzroča slabšanje stanja habitata **ali vznemirjanje živalskih vrst, navedenih v Prilogi II (a) k Direktivi Sveta 92/43/EGS⁴¹**, na zavarovanem območju v smislu člena 6(2) **navedene [...]** direktive [...]⁴², kadar gre za znatno poslabšanje **ali vznemirjanje**. „Habitat na zavarovanem območju“ pomeni vsak habitat vrste, katerega območje je razglašeno za posebno območje varstva v skladu s členom 4(1) **ali (2) Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴³**, ali vsak naravni habitat ali habitat vrste, katerega območje je razglašeno za posebno ohranitveno območje v skladu s členom 4(4) Direktive Sveta 92/43/EGS ali katerega območje je navedeno kot območje, pomembno za Skupnost, v skladu s členom 4(2) Direktive Sveta 92/43/EGS;
- (p) **vnos na ozemlje Unije, dajanje na trg, gojenje, vzreja, prevoz, uporaba, izmenjava, dovoljevanje razmnoževanja, rasti ali gojenja, sproščanje v okolje [...]** ali širjenje invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo, kadar:
- (i) se s takim ravnanjem kršijo omejitve iz člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁴ **in tako ravnanje povzroči ali bi lahko povzročilo smrt ali hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;**

⁴¹ **Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).**

⁴² [...]

⁴³ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

⁴⁴ Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (UL L 317, 4.11.2014, str. 35).

- (ii) se s takim ravnanjem krši pogoj za dovoljenje, izdano na podlagi člena 8, ali pooblastilo, izdano na podlagi člena 9 Uredbe (EU) št. 1143/2014, kar povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, tal ali vode ali pa živalim ali rastlinam;
- (q) proizvodnja, dajanje na trg, uvoz, izvoz[...] **ali** uporaba[...] snovi, ki tanjšajo ozonski plašč, kot so opredeljene v členu 3(4) Uredbe (ES) št. 1005/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁵, ali **proizvodnja, dajanje na trg, uvoz ali izvoz** izdelkov in opreme, ki vsebujejo take snovi ali so od njih odvisni; *[Če se pred sprejetjem te direktive sprejme uredba o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1005/2009, se točka (q) nadomesti s kaznivim dejanjem s področja uporabe navedene uredbe.]*
- (r) [...] dajanje na trg, uvoz, [...] uporaba[...] ali izpust fluoriranih toplogrednih plinov, kot so opredeljeni v členu 2(1) Uredbe (EU) št. 517/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁶, ali **dajanje na trg ali uvoz** izdelkov in opreme, ki vsebujejo take pline ali so od njih odvisni. *[Če se pred sprejetjem te direktive sprejme uredba o fluoriranih toplogrednih plinih ter spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 517/2014, se točka (r) nadomesti s kaznivim dejanjem s področja uporabe navedene uredbe.]*

⁴⁵ Uredba (ES) št. 1005/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč (UL L 286, 31.10.2009, str. 1–30).

⁴⁶ Uredba (EU) št. 517/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o fluoriranih toplogrednih plinih in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 842/2006 (UL L 150, 20.5.2014, str. 195–230).

3. [...] Države članice zagotovijo, da ravnanje iz odstavka 2 [...], točke (a), (b), (c), **(c)a**, [...] (e), (f), (h), (i), **(i)a**, (j), (k), **(l)**, (m), (n), **(o)**, [...] (q) in (r), pomeni kaznivo dejanje tudi takrat, ko je storjeno vsaj iz hude malomarnosti.

4. [...] [...] **Pri ocenjevanju**, ali je škoda ali verjetna škoda dejanska [...] **v smislu** odstavka 2 [...], točke (a) do **(d)**, (e)**(ii)**, (i), **(i)a**, (j), (k) ter (p)**(i)** in **(ii)**, se po potrebi upošteva eden ali več naslednjih elementov:

(a) izhodiščno stanje prizadetega okolja;

(b) ali je škoda dolgoročna, srednjeročna ali kratkoročna;

[...]

(c) [...] obseg škode;

(d) [...] popravljivost škode.

5. [...] [...] **Pri ocenjevanju**, ali bi dejavnost lahko povzročila škodo kakovosti zraka, kakovosti tal ali kakovosti **ali stanju** vode ali pa živalim ali rastlinam [...] **v smislu** odstavka 2 [...], točke (a) do **(d)**, (e)**(ii)**, (i), **(i)a**, (j), (k) ter (p)**(i)** in **(ii)**, se po potrebi upošteva eden ali več naslednjih elementov:

(a) ravnanje se nanaša na dejavnost, ki se šteje za tvegano ali nevarno **za okolje ali zdravje ljudi in** za katero je potrebno pooblastilo, ki ni bilo pridobljeno ali upoštevano;

- (b) obseg preseganja vrednosti, parametrov ali omejitev, določenih v [...] **enem od aktov, navedenih v odstavku 1, točka (a) ali (b)**, ali v pooblastilu, ki je bilo izdano za dejavnost;
- (c) ali je material ali snov uvrščena med nevarne ali je kako drugače navedena kot škodljiva za okolje ali zdravje ljudi.

6.[...] [...] Pri ocenjevanju, ali je količina zanemarljiva ali nezanemarljiva [...] **v smislu odstavka 2 [...], točke (e)(i), (f), (l), (m) in (n), se po potrebi upošteva eden ali več naslednjih elementov:**

- (a) število predmetov, ki so predmet kaznivega dejanja;
- (b) obseg preseganja regulativnega praga, vrednosti ali drugega obveznega parametra, **predvidenega v enem od aktov, navedenih v odstavku 1, točka (a) ali (b)**;
- (c) stanje ohranjenosti zadevnih živalskih ali rastlinskih vrst;
- (d) stroški sanacije okoljske škode, **kadar je količinsko opredeljiva**.

Člen 4

Spodbujanje, pomoč in napeljevanje ter poskus

1. Države članice zagotovijo, da se spodbujanje, pomoč in napeljevanje k storitvi katerega koli **naklepno storjenega** kaznivega dejanja iz člena 3(2)[...] kaznujejo kot kazniva dejanja.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se poskus **naklepne** storitve katerega koli kaznivega dejanja iz člena 3(2)[...], točke (a), (b), (c), **(c)a**, [...] (e), (f), (h), (i), **(i)a**, (j), (k), (m) in (n), (p)**(i) in** (ii), (q) in (r), [...] kaznuje kot kaznivo dejanje.

Člen 5

Kazni za fizične osebe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kazniva dejanja iz členov 3 in 4 kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kazenskimi sankcijami.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kazniva dejanja iz člena 3(2), točke (a), (b), (c), **(c)a**, (e), (i), **(i)a**, **(j) in (p)**, kadar povzročijo [...] smrt [...] osebe, kaznujejo z najvišjo zaporno kaznijo najmanj 10 let.
3. **Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kazniva dejanja iz člena 3(3), kolikor se nanaša na člen 3(2), točke (a), (b), (c), (c)a, (e), (i), (i)a in (j), kadar povzročijo smrt osebe, kaznujejo z najvišjo zaporno kaznijo najmanj pet let.**

4. [...] Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kazniva dejanja iz člena 3[...]**(2)**, točke (a) do (j), (n), (q) **in** (r), kaznujejo z najvišjo zaporno kaznijo najmanj **pet** [...] let.
5. [...] Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kazniva dejanja iz člena 3[...]**(2)**, točke (k), (l), (m), (o) **in** (p), kaznujejo z najvišjo zaporno kaznijo najmanj **tri** [...] leta.
6. [...] Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se za fizične osebe, ki so storile kazniva dejanja iz členov 3 in 4, lahko uporabijo dodatne **kazenske ali nekazenske** sankcije ali ukrepi, ki **lahko** [...] vključujejo:
- (a) obveznost povrnitve okolja v prvotno stanje v določenem obdobju, **pod pogojem, da je škoda popravljiva, ali obveznost povračila stroškov, povezanih s škodo okolju, če je škoda nepopravljiva;**
 - (b) denarne sankcije;
 - (c) [...] onemogočenje dostopa do javnih sredstev, vključno s postopki javnega naročanja, nepovratnimi sredstvi in koncesijami;
 - (d) prepoved vodenja obratov tiste vrste, ki so se uporabljali za storitev kaznivega dejanja;
 - (e) odvzem dovoljenj in pooblastil za opravljanje dejavnosti, ki so privedle do storitve kaznivega dejanja;

[...]

[...]

Člen 6
Odgovornost pravnih oseb

1. Države članice zagotovijo, da se lahko pravne osebe kaznujejo za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, če jih je v njihovo korist storila katera koli oseba, ki je delovala bodisi individualno bodisi kot del organa pravne osebe, in ima vodilni položaj znotraj pravne osebe, in sicer na podlagi:
 - (a) pooblastila za zastopanje pravne osebe;
 - (b) pooblastila za sprejemanje odločitev v imenu pravne osebe;
 - (c) pooblastila za opravljanje nadzora v pravni osebi.
2. Države članice tudi zagotovijo, da so pravne osebe lahko odgovorne za to, da je zaradi neopravljenega nadzora ali kontrole s strani osebe iz odstavka 1 lahko oseba, podrejena pravni osebi, storila kaznivo dejanje iz členov 3 in 4 v korist pravne osebe.
3. Odgovornost pravnih oseb na podlagi odstavkov 1 in 2 ne izključuje kazenskih postopkov proti fizičnim osebam, ki so storilci, napeljevalci ali sotorilci pri kaznivih dejanjih iz členov 3 in 4.

Člen 7
Sankcije za pravne osebe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je pravna oseba, odgovorna v skladu s členom 6(1) **ali (2)**, kaznovana z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi **kazenskimi ali nekazenskimi** sankcijami **ali ukrepi**.
2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da sankcije ali ukrepi za pravne osebe, ki so v skladu s členom 6(1) **ali (2)** odgovorne za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, vključujejo **kazenske ali nekazenske denarne sankcije ter lahko vključujejo druge kazenske ali nekazenske sankcije ali ukrepe, kot so:**

[...]

- (a) [...] obveznost povrnitve okolja v prvotno stanje v določenem obdobju, **pod pogojem, da je škoda popravljiva, ali obveznost povračila stroškov, povezanih s škodo okolju, če je škoda nepopravljiva;**
- (b) [...] odvzem pravice do javnih ugodnosti ali pomoči;
- (c) [...] onemogočenje dostopa do javnih sredstev, vključno s postopki javnega naročanja, nepovratnimi sredstvi in koncesijami;
- (d) [...] prepoved opravljanja poslovnih dejavnosti;
- (e) [...] odvzem dovoljenj in pooblastil za opravljanje dejavnosti, ki so privedle do storitve kaznivega dejanja;
- (f) [...] uvedba sodnega nadzora;
- (g) [...] prenehanje pravne osebe na podlagi sodne odločbe;
- (h) [...] zaprtje poslovalnic, uporabljenih za storitev kaznivega dejanja;

[...]

(i) [...] objava celote ali dela [...] odločitve o naložitvi [...] sankcij ali ukrepov [...].

3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se vsaj za pravne osebe, odgovorne na podlagi člena 6(1), kazniva dejanja iz člena 3(2) kaznujejo s kazenskimi ali nekazenskimi denarnimi sankcijami, katerih znesek je sorazmeren z resnostjo ravnanja ter individualnimi, finančnimi in drugimi okoliščinami zadevne pravne osebe. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da najvišja raven denarnih kazni ni nižja od:

- (a) 5 % skupnega prometa pravne osebe na svetovnem trgu bodisi v poslovnem letu pred letom storitve kaznivega dejanja ali v poslovnem letu pred letom sprejetja odločitve o denarni kazni v primeru kaznivih dejanj iz člena 3(2), točke (a) do (j), (n), (q) in (r), ter 3 % skupnega prometa pravne osebe na svetovnem trgu bodisi v poslovnem letu pred letom storitve kaznivega dejanja ali v poslovnem letu pred letom sprejetja odločitve o denarni kazni v primeru kaznivih dejanj iz člena 3(2), točke (k), (l), (m), (o) in (p),

oziroma

- (b) zneska v višini 40 milijonov EUR v primeru kaznivih dejanj iz člena 3(2), točke (a) do (j), (n), (q) in (r), ter 24 milijonov EUR v primeru kaznivih dejanj iz člena 3(2), točke (k), (l), (m), (o) in (p).

Pri določanju denarnih kazni na podlagi člena 7(3), točka (a), lahko države članice vzpostavijo pravila za primere, ko zneska denarne kazni ni mogoče določiti na podlagi skupnega prometa pravne osebe na svetovnem trgu v poslovnem letu pred letom storitve kaznivega dejanja ali v poslovnem letu pred letom sprejetja odločitve o denarni kazni.

[...]

Člen 8
Obteževalne okoliščine

Če naslednje okoliščine še niso med sestavnimi elementi kaznivih dejanj iz člena 3, države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se v zvezi z zadevnimi kaznivimi dejanji iz členov 3 in 4 za obteževalne okoliščine **na podlagi zadevnih določb nacionalnega prava** lahko šteje **ena ali več** naslednjih okoliščin:

[...]

- (a) [...] kaznivo dejanje je povzročilo uničenje ali nepopravljivo ali dolgotrajno znatno škodo ekosistemu, **kot je opredeljen v členu 2(13) Uredbe (EU) 2020/852⁴⁷**;
- (b) [...] kaznivo dejanje je bilo storjeno v okviru hudodelske združbe v smislu Okvirnega sklepa Sveta 2008/841/PNZ⁴⁸;
- (c) [...] **storilec** je pri kaznivem dejanju uporabil tudi lažne ali ponarejene dokumente;
- (d) [...] kaznivo dejanje je storil javni uslužbenec pri opravljanju svojih nalog;
- (e) [...] storilec **je že bil dokončno obsojen za enako kaznivo dejanje na podlagi člena 3 ali 4** [...].

[...]

⁴⁷ **Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13–43).**

⁴⁸ Okvirni Sklep Sveta 2008/841/PNZ z dne 24. oktobra 2008 o boju proti organiziranemu kriminalu (UL L 300, str. 42).

[...] ⁴⁹[...]

Člen 9

Olajševalne okoliščine

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se v zvezi z zadevnimi kaznivimi dejanji iz členov 3 in 4 za olajševalne okoliščine **na podlagi zadevnih določb nacionalnega prava** lahko šteje **ena ali več** naslednjih okoliščin:

- (a) storilec ponovno vzpostavi prejšnje stanje narave, **če to ni obveznost na podlagi Direktive 2004/35/ES**⁵⁰;
- (b) storilec kaznivega dejanja upravnim ali pravosodnim organom zagotovi informacije, ki jih ni mogoče pridobiti na noben drug način in jim s tem pomaga:
 - (i) prepoznati ali privedi pred sodišče druge storilce kaznivega dejanja;
 - (ii) poiskati dokaze.

⁴⁹ [...]

⁵⁰ Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56–75).

Člen 10

Začasno zavarovanje in odvzem

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, **s katerimi omogočijo začasno zavarovanje in odvzem predmetov, uporabljenih za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, ter odvzem premoženjske koristi, pridobljene s temi kaznivimi dejanji.**

Države članice, ki jih zavezuje [...] Direktiva 2014/42/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵¹, to storijo v skladu z navedeno direktivo.[...]

⁵¹ Direktiva 2014/42/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o začasnem zavarovanju in odvzemu predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, v Evropski uniji (UL L 127, 29.4.2014, str. 39).

Člen 11
Zastaralni roki za kazniva dejanja

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi določijo zastaralni rok, v katerem je v zvezi s kaznivimi dejanji iz členov 3 in 4 po njihovi storitvi na voljo dovolj časa za preiskavo, kazenski pregon, sojenje in sprejetje sodne **odločbe** [...], da bi se navedena kazniva dejanja učinkovito obravnavala.
2. Država članica sprejme potrebne ukrepe, da omogoči preiskavo, pregon, sojenje in sprejetje sodne odločbe:
 - (a) za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, za katera je zagrožena najvišja sankcija najmanj deset let zapor, najmanj deset let od storitve kaznivega dejanja [...];
 - (b) za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, za katera je zagrožena najvišja sankcija najmanj **pet** [...] let zapor, najmanj **pet** [...] let od storitve kaznivega dejanja [...];
 - (c) za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, za katera je zagrožena najvišja sankcija najmanj **tri** [...] leta zapor, najmanj **tri** [...] leta od storitve kaznivega dejanja [...].

[...]

3. [...] Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo izvršitev:

(a)

(i) **kazni več kot pet let zavora oziroma**

(ii) zaporne kazni v primeru kaznivega dejanja, ki se kaznuje z najvišjo sankcijo najmanj deset let zavora,

naložene na podlagi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje iz členov 3 in 4 za najmanj deset let od izreka pravnomočne obsodbe;

(b)

(i) **kazni več kot enega leta zavora oziroma**

(ii) zaporne kazni v primeru kaznivega dejanja, ki se kaznuje z najvišjo sankcijo najmanj **pet** [...] let zavora,

naložene na podlagi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje iz členov 3 in 4 za najmanj **pet** [...] let od izreka pravnomočne obsodbe [...] **ter**

(c)

(i) **kazni več kot enega leta zavora oziroma**

(ii) zaporne kazni v primeru kaznivega dejanja, ki se kaznuje z najvišjo sankcijo najmanj **tri** [...] leta zavora,

naložene na podlagi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje iz členov 3 in 4 za najmanj **tri** [...] leta od izreka pravnomočne obsodbe.

[...]

4. Države članice lahko z odstopanjem od odstavkov 2 in 3 določijo zastaralni rok, ki je krajši od 10 let, vendar ni krajši od pet let, če se v primeru posameznih dejanj lahko prekine ali začasno preneha teči.

Člen 12

Pristojnost

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, s katerimi določi svojo pristojnost za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, kadar je:
 - (a) bilo kaznivo dejanje v celoti ali deloma storjeno na njenem ozemlju;
 - (b) bilo kaznivo dejanje storjeno na ladji ali letalu, ki je bilo registrirano v tej državi ali pluje pod njeno zastavo;
 - (c) škoda, **ki je sestavni element kaznivega dejanja**, nastala na njenem ozemlju;
 - (d) storilec njen državljan [...].
2. Država članica obvesti Komisijo, kadar se odloči razširiti svojo pristojnost na **eno ali več** kaznivih dejanj iz členov 3 in 4, ki so bila storjena zunaj njenega ozemlja, kadar je:
 - (a) **storilec kaznivega dejanja ena od oseb z običajnim prebivališčem v tej državi;**
 - (b) [...] kaznivo dejanje storjeno v korist pravne osebe s sedežem na njenem ozemlju;
 - (c) [...] kaznivo dejanje storjeno zoper njenega državljana ali osebe z običajnim prebivališčem v tej državi;
 - (d) [...] kaznivo dejanje povzročilo resno tveganje za okolje na njenem ozemlju.

Kadar kaznivo dejanje iz členov 3 in 4 spada v pristojnost več kot ene države članice, te države članice skupaj določijo, katera država članica vodi kazenski postopek. Zadeva se po potrebi in v skladu s členom 12 Okvirnega sklepa Sveta 2009/948/PNZ⁵² predloži Eurojustu.

3. Države članice v primerih iz odstavka 1, točki (c) in (d), sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da njihova pristojnost ni pogojena s tem, da se pregon lahko začne šele, ko se država, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje, odpove svoji pristojnosti.

Člen 13 [...]

Preiskovalna orodja

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so učinkovita **in sorazmerna** preiskovalna orodja [...] na voljo [...] za preiskave ali pregon kaznivih dejanj iz členov 3 in 4. **V primeru hudih kaznivih dejanj so na voljo posebna preiskovalna orodja, kot so tista, ki se uporabljajo za boj proti organiziranemu kriminalu.**

⁵² Okvirni sklep Sveta 2009/948/PNZ z dne 30. novembra 2009 o preprečevanju in reševanju sporov o izvajanju pristojnosti v kazenskih postopkih (UL L 328, 15.12.2009, str. 42).

Člen 14 [...]

Zaščita oseb, ki prijavijo kazniva dejanja zoper okolje ali pomagajo pri preiskavi

[...] **Brez poseganja v [...] Direktivo (EU) 2019/1937 [...] države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se vsem osebam, ki prijavijo kazniva dejanja iz člena 3 ali 4 te direktive ter predložijo dokaze ali kako drugače sodelujejo s pristojnimi organi za namen kazenskih postopkov v zvezi s temi dejanji, v skladu z njihovimi procesnimi pravicami, zagotovljenimi z nacionalnim pravnim sistemom, lahko zagotovijo potrebni ukrepi podpore in pomoči v okviru kazenskih postopkov.**

[...]

Člen 15 [...]

Pravice zadevne javnosti, da sodeluje v postopkih

Države članice zagotovijo, da[...] **imajo osebe, na katere vplivajo kazniva dejanja iz člena 3 ali 4, ter nevladne organizacije, ki spodbujajo varstvo okolja in izpolnjujejo zahteve na podlagi nacionalnega prava[...], ustrezne procesne pravice[...]** v postopkih v zvezi s kaznivimi dejanji iz členov 3 in 4[...], **kadar ima zadevna javnost take procesne pravice v državi članici v okviru postopkov v zvezi z drugimi kaznivimi dejanji.**

Člen 16 [...]

[začasno dogovorjeno]

Preprečevanje

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, kot so informacijske kampanje in kampanje za ozaveščanje ter raziskovalni in izobraževalni programi, **namenjeni zmanjšanju [...]** skupnega števila kaznivih dejanj zoper okolje, **ozaveščanju [...]** javnosti in **zmanjšanju [...]** tveganja za prebivalce, da postanejo žrtve kaznivega dejanja zoper okolje. Kadar je ustrezno, države članice pri tem sodelujejo z zadevnimi deležniki.

Člen 17 [...]

Sredstva

Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, ki odkrivajo, preiskujejo in preganjajo kazniva dejanja zoper okolje ali o njih razsojajo, zadostno število usposobljenega osebja ter zadostne finančne, tehnične in tehnološke vire, potrebne za učinkovito opravljanje svojih nalog, povezanih z izvajanjem te direktive.

Člen 18 [...]
Usposabljanje

Države članice brez poseganja v neodvisnost sodstva in v različne oblike organizacije pravosodja v Uniji zaprosijo osebe, odgovorne za usposabljanje sodnikov, tožilcev, policije in pravosodnih uslužbencev ter osebja pristojnih organov, ki sodelujejo v kazenskih postopkih in preiskavah, da zagotovijo [...] redno specializirano usposabljanje, povezano s cilji te direktive in primerno nalogam vključenega osebja in organov.

Člen 19
Usklajevanje in sodelovanje pristojnih organov znotraj države članice

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi vzpostavijo ustrezne mehanizme za usklajevanje in sodelovanje vseh pristojnih organov, ki sodelujejo pri preprečevanju kaznivih dejanj zoper okolje in boju proti njim, na strateški in operativni ravni. Namen takih mehanizmov je vsaj:

- (a) zagotavljanje skupnih prednostnih nalog in razumevanje odnosa med izvrševanjem kazenskega in upravnega prava;
- (b) izmenjava informacij za strateške in operativne namene **v okviru omejitev, določenih v veljavnih pravilih;**
- (c) posvetovanje v posameznih preiskavah **v okviru omejitev, določenih v veljavnih pravilih;**
- (d) izmenjava dobrih praks;
- (e) pomoč evropskim mrežam strokovnih delavcev, ki obravnavajo zadeve, pomembne za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje in povezanim kršitvam,

lahko pa se izvajajo v obliki specializiranih usklajevalnih organov, memorandumov o soglasju med pristojnimi organi, nacionalnih mrež za izvrševanje in skupnih dejavnosti usposabljanja.

Člen 20
Nacionalna strategija

1. **Države članice do [...] [eno leto po izteku roka za prenos te direktive [...]] pripravijo in objavijo nacionalno strategijo za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje.**

Brez nepotrebnega odlašanja sprejmejo ukrepe za izvajanje takšne strategije. [...]

[...]

2. Države članice zagotovijo, da se strategija v rednih časovnih presledkih, ki niso daljši od petih let, pregleduje in posodablja na podlagi pristopa, ki temelji na analizi tveganja, da se upoštevajo zadevne spremembe in trendi ter povezane grožnje v zvezi z okoljsko kriminaliteto.

Člen 21
Zbiranje podatkov in statistika

1. Države članice **zagotovijo, da je vzpostavljen sistem za evidentiranje, pripravo in zagotavljanje anonimiziranih [...] statističnih podatkov za presojanje faz poročanja in preiskovanja ter sodne faze v zvezi s kaznivimi dejanji iz členov 3 in 4, da bi spremljale učinkovitost svojih sistemov za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje.**
2. Statistični podatki iz odstavka 1 **vkjučujejo vsaj naslednje obstoječe podatke o:**
 - (a) **številu kaznivih dejanj, evidentiranih v državah članicah;**
 - (b) **številu fizičnih oseb, ki so**
 - (i) **kazensko preganjane,**
 - (ii) **obsojene,**
 - (c) **številu pravnih oseb, ki so**
 - (i) **kazensko preganjane,**
 - (ii) **obsojene ali sankcionirane z denarno kaznijo;**
 - (d) **vrstah in stopnjah naloženih kazni.**

[...]

[...]

3. Države članice zagotovijo redno objavo konsolidiranega pregleda svojih statistik.
4. Države članice Komisiji vsako leto posredujejo statistične podatke iz odstavka 2 v standardni obliki, določeni v skladu s členom 22.
5. Komisija redno objavlja poročilo, ki temelji na statističnih podatkih, ki jih posredujejo države članice. Poročilo se prvič objavi tri leta po določitvi standardne oblike iz člena 22.

Člen 22

Izvedbena pooblastila

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi standardne oblike za posredovanje podatkov iz člena 21(4). Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 23(2).
2. Za namene posredovanja statističnih podatkov standardna oblika vsebuje naslednje elemente:
 - (a) skupno klasifikacijo kaznivih dejanj zoper okolje;
 - (b) skupno razumevanje enot za štetje;

[...]

(c) [...] skupno obliko poročanja.

Člen 23
Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi člen 5(4), tretji pododstavek, Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 24
Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do [...] **30** [...] mesecev po **datumu** začetka veljavnosti te direktive]. O tem takoj obvestijo Komisijo. [...]
2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. **Način sklicevanja določijo države članice.** Države članice Komisiji sporočijo besedilo bistvenih ukrepov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 25

Ocenjevanje in poročanje

1. Komisija [[...] *dve leti po izteku roka za prenos **te direktive***] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni, v kolikšni meri so države članice sprejele potrebne ukrepe za uskladitev s to direktivo. Države članice zagotovijo Komisiji vse potrebne informacije za pripravo tega poročila.

[...]

2. [...] Komisija do [...] *pet let po izteku roka za prenos **te direktive***] oceni vpliv te direktive ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo. Države članice Komisiji predložijo potrebne informacije za pripravo tega poročila, **vključno s povzetkom o izvajanju in ukrepih, sprejetih v skladu s členi 16 do 20.**

Člen 26

Nadomestitev Direktive 2008/99/ES

Direktiva 2008/99/ES se nadomesti za države članice, za katere je ta direktiva zavezujoča, brez poseganja v obveznosti držav članic glede roka za prenos navedene direktive v nacionalno pravo. Za države članice, za katere je ta direktiva zavezujoča, se sklicevanje na Direktivo 2008/99/ES šteje za sklicevanje na to direktivo. Za države članice, za katere ta direktiva ni zavezujoča, je še naprej zavezujoča Direktiva **2008/99/ES** [...].

Člen 27

Nadomestitev [...] Direktive 2009/123/ES [...]

Direktiva 2009/123/ES, ki spreminja Direktivo 2005/35/ES, se nadomesti za države članice[...], za katere je ta direktiva zavezujoča[...], brez poseganja v obveznosti teh držav članic glede roka za prenos navedene direktive v nacionalno pravo.

Zato se za države članice, za katere je ta direktiva zavezujoča, sklicevanja na določbe Direktive 2005/35/ES, ki so bile dodane ali nadomeščene z Direktivo 2009/123/ES, razumejo kot sklicevanja na to direktivo.

Za države članice, za katere ta direktiva ni zavezujoča, je še naprej zavezujoča Direktiva 2005/35/ES, kot je bila spremenjena z Direktivo 2009/123/ES.

Člen 28

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 29

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica